

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei közsegi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendő a kiadóhivatalról előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többesziros hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala. nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűbben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Hiteles hang Amerikából.

Vármegyénkből ismét sokan vándorolnak ki Amerikába. A megcsalódott emberek most az otthon hagyott rokonokat elárasztják panaszukkal. Levelükben ezeket írják:

Az Amerikába érkező magyar kivándorlókra itt még mindig nagy esalódás vár. Az elnökválasztás után még igen kis mértékben lendült fel a vállalkozás s így a munkaalkalmak alig szaporodtak lényegesen. Nagyon sok magyar kivándorló nem tud munkához jutni. A keleti államok gyáraiban, valamint Pennsylvania és Ohio ipari telepein és szénbányáiban nem állt helyre az üzemek régi mértéke és sok üzem szünetel még. Egy újabb korlátozás az, hogy az Egyesült Államokba 16 éven aluli fiukat, ha nem szülek kíséretében jönnek, nem boesájtják be, mert legutóbb Görögországból tömegesen importáltak állítólagos rokonok ilyen 16 éven aluli kis fiukat, akiknek munkaerejét azután kiuzsorázzák.

Braziliában belső gazdasági okok miatt nagy drágaság uralkodik, hogy a kivándorlók, a kik az ottani pangás következtében nehezen jutnak munkához, a legválságosabb helyzetbe kerülnek. Általában megállapítható, hogy az északamerikai Egyesült államokban a gazdasági helyzetet a legtöbb iparágban alig javult. A kivándorlók szempontjából legnagyobb fontossággal a vas- és aczélipar bír és az ezekkel szerves összefüggésben lévő szénbányáipar; a mi kis fellendülés hetekkel előbb mutatkozott, most már újra visszaesés következett be. A vörösréz-piac helyzete csaknem vigasztalan, úgy, hogy itt is munkaesökentés és a termelés korlátozása következik be. Tehát éppen azokban az iparágakban, melyekben a magyar kivándorlók leginkább kaptak a múltban munkát, olyan kedvezőtlen viszonyok uralkodnak, hogy a kivándorlókra Amerika földjén csak esalódás és nélkülözés vár.

A mikor mindenféle megnehezült a helyzet s az Amerikába szakadt munkások nyomoráról szörnyű részleteket írnak egyre-másra a düsemenyek hajótöröttjei: az ember elámul, hogy mindennek ellenére mégis annyi utlevelet váltal-

nak s annyira sokan vándorolnak ismét Amerikába.

Az okát ennek abban találjuk, ha nem esalódunk, hogy még most is, dacára a nagy hatósági ellenőrzésnek, még mindig akadnak lelketlen ügynökök, kik a népet megtévesztik. Ezen állításunk mellett bizonyít, mint olvastuk, a bírftai határrendőrség ügyes fogása.

Ugyanis ezen hatóság hosszabb nyomozás után reá jött arra, hogy egy Beregben székelő ügynöki szervezet, melynek egy Gelb nevű egyén a feje, messze vidékekre kiterjedő tevékenységet fejt ki. Egész országból gyűjti a hajótársulatnak a portékát, a fajmagyar egészséges és erős munkásait, kik aztán odakünt munka nélkül lézen-genek. Különös előszeretettel üzik az utlevél nélküli emberesempészetet, mert a „dugáru” jobban fizet.

Gelbék nagy apparatussal dolgoztak. Fizetett embereik Amerikából irtak esabító, hamis leveleket az otthonvalóknak a kivándoroltak nevében és oly ügyes, elferdített parasztrással, hogy még az irászakértők is alig voltak képesek megállapítani, hogy a levelek nem a sógor-tól származnak.

Igy történt aztán, hogy míg idehaza a szaporodó dollárokról olvasott a familia, odakünt a szegény elbolondított magyar még mindig csak a munkakeresésnél tartott, sokszor lerogyva az éhségtől és átkozódva.

A magyar ember vérző szívvel olvassa ezt. És fölveti e kérdést: hát így kell-e ennek lenni?

Bizony ha az állam meg a társadalom másképp járma el — nem így lenne. Az ország lakosága pedig fog. A bukovinai esángók hazasegítése is szép dolog és hazafias feladat. De sokkal szebb és hazafiasabb magyar feladat lenne, ha a leg-hatékonyabb társadalmi munka indulna meg éberegben beavatkozással, abban az irányban, hogy a fiunei és brémai kikötőből kevesebb áldozatot vigyenek el magyar véreink közül.

Mi folyton ébren vagyunk, mint a társadalom szemléltői és bajok szószólói és nem is mulasztunk el egy alkalmat sem felhasználni arra, hogy időnkint e kérdéssel ne foglalkozzunk. Ma-holnap itt a nyári és őszi munka szor-

teink mögött. A szudániakat mandingok és hauszák neve alatt ismerik, tőlük keletre gallák és szomáliak laknak. A Kongo folyam vidékét a bantu törzsek népesítik, a keleti partvidéket az unyamvzók, a Zambézitól délre laknak a hottentották és a kafferek, a Kalahári sivatagon pedig a föld legnyomorultabb, esenevész népe, a eserjék közt lakó bushimanek tartózkodnak. Madagaszkár nagy szigetének lakói, a howák értelmes népe inkább maláj tulajdonságokat mutat, mint a többi feketék. Ez a körülmény, valamint a növény- és állatvilág rokonsága a Szunda szigetével adta Selaternek azt az eszmét, hogy az Indiai oceán helyén elsüdtet nagy földet keressen. A néger fajt a fekete színben kívül gúndör, gyapjas haj, kiálló ajkak és arcesontok s alacsonyabb homlok jellemzi. Vallásuk részben mohamedán, részben bálványimádó pogány, de helyenként a keresztény vallás is szépen terjed közöttük.

Most egy nagy ugrással menjünk át az Atlanti óceánra s tartsunk rövid szemlét Amerika népein. Az új világ őslakói a legészakibb részen az alacsony természetű eszkimók, a kik megélnék a jég hátán is s hóból építenek kunyhót, főkák zsirjával tüzelnek, annak bundája ad nekik ruhát és esonakot, mert ott a fa még arasznyira sem nő az örökös hó és jég országában.

Az eszkimótól délre az indián volt Amerika őslakója. Ez a vörösbőrű, vastag hajú faj minden valószínűség szerint Ázsiából költözött a Behring tenger-szoroson át és Amerikán végig elég művelt államokat alkotott. Műveltségük fölért a japánok és kínaiak ősi műveltségével. Városokat építettek fényes palotákkal, az utakat, vízvezetékeket rendben tartották. A nép jórészt szelíd és boldog volt s a jótékony napot imádta Isten gyanánt, mint Ázsia népei közt is sok. De ezt az indián kultúrát legázolták a spanyol kalandorok, mert az indián nem ismerte a lovat, az ágyút, puskát és az aczélkardot. Rabszolgaságba hurcolták és elkeserítették ezt a

gos ideje s ijesztően fogy a munkás kéz. Ki fog kapálni és aratni, ha az is, ki eltudott vetni, időközben kivándorol és ki fog ácsolni és építeni, ha ácsaink és kőműveseink is tömegesen vándorolnak?

Közigazgatási hatóságaink erősen megros-tálják, hogy kiknek adjanak utlevelet, de ez mind hiába való, ha a törvény még mindig csak fogyatékos és gyenge korlátozó intézkedéseket tartalmaz.

Igyekezünk tehát társadalmi és szociális uton a nagy áramlatnak gátat vetni és testvéreinket itthon marasztalni.

Különösen a közsegi és körjegyzőkre, valamint a lelkészekre és tanítókra vár ebben nemes és szép feladat, kik igyekezzenek a népet felvilágosítani és hazaszeretet fejlesztésével rájuk hatni.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete t. hó 20-án dr. Kovács László polgármester elnökle alatt közgyűlést tartott, melyen jelen voltak: Bocskó Dániel, Benyó Béla, dr. Cziner Miksa, Etheg Frigyes, Fekete Pál, Jacsó Pál, dr. Kármán Aladár, Lukács Géza, Lajcsó Ödön, id. Lécai István, Rónay Gyula, Szemann Endre, Süttö István, Singer S. Leó, Szabó István, Szabó József (Kozma), Soós Ferencz, Szomolnok Antal, Törkölly József, ifj. Törkölly József dr., Zachar Gusztáv.

Első tárgy volt a városi mérnök hatáskörének a szervezeti szabályrendeletbe való beillesztése, melynek tudomásvétele után tárgyalta a közgyűlés a járványkórház ügyét. A képviselőtestület ugyanis a nyomorék gyermekek otthonát, a temető mellett lévő volt járás-bírósi épületet szemelte ki járványkórháznak, s magas kerítéssel körülvéve, s a külvilágtól elzárva. Dr. Krausz Gyula ügyvéd megfélebbezte ezen határozatot, s a megyei főúr véleményét kérte az alispán e kérdésben. A fő- orvos is alkalmatlannak találta e helyet leginkább azért, mert a régi temető helyén gyermekjátsszóter szerveztetik, már pedig járványkórház nem lehet gyermekjátsszóter szomszédságában, azért sem tartja a főorvos jónak e helyet, mert a betegek járványkórházba szállítása a legnagyobb forgalmi uton bonyolítottatnék le. A városi tanács a városi tisztviselő orvos véleménye alapján a régi határozatot fentartandónak véli, mert az épület teljesen elkülönített, magas kerítéssel körülvéhető és a betegek a Pokorági- és Honvéd-utcán át a fertőzés veszélye nélkül szállíthatók be. Lukács Géza felszólalása után dr. Szabó Károly városi orvos felvilágosította a képviselő-

jó becsületes népet, a mely azután azt kérdezte a hit-térítőktől: vannak-e a menyországban is spanyolok, mert azokkal ott sem akar együtt lenni. Később szót emelt érettek Las Casas, mexikói püspök és a derék hitrhírdetők, úgy hogy ezentul Afrikából hoztak néger rabszolgákat Amerikába, míg az angolok erőlyes föllépése meg nem szüntette a rabszolgakereskedést. Az indián nép azonban csak az angol mellől pusztult ki, mert ott nem alkalmazkodtak az ő egygyű, gyermeki fölfogáshoz, míg a spanyol gyarmatokon később fölszabadulva, nagyrészt kereszténynek lett és ha nem is művelt még egészen, de önálló, erőteljes és lassan halad előre, és jobb lassan haladni, mint elpusztulni.

Amerika a rabszolgaság révén tett szert néhány millió néger lakóra, a kik most már fölszabadultak, de a fehér nép nem szereti őket maga között.

A fehérek Amerikában jótórnán megváltoznak. A hideg, lassu angolból mozgékony, fürge, nagyon heves-vérű jankee lett, a spanyolból kreol, a ki jobban gyűlöli az európai spanyolt, mint hajdan az indián és már száz év óta fölszabadult az anyaország hatalma alól. Amerika ma véges-végig köztársaság, eltekintve néhány gyarmattól, a szabadság klasszikus hazája, a hol azonban a szabadsággal együttjáró minden forrongás, kinövérs és rendtelenség is megvan. Ott nem örzik az embert, de nem is sokba veszik, ha egynehány elpusztul. Vándorol oda mindenféle nép, de legkevésbé szeretik a kínait, mert az a legolesőbb munkás, a ki beéri egy eszébe rizzsel eddelül és a feje alatt egy fadarabbal párna gyanánt. Félnek tőlük és törvényvel tiltják bevándorlásukat.

Amerika déli részén a kétméteres termetű patagonok vad népe lakik s azontul a Tűzföldön a nyomorult békatermetű peresék tengődnek a kopár vidéken.

Hátra van még Ausztrália és Oceánia szigetvilága a nagy Óceánon.

(Vége köv.)

TÁRCZA.

A föld és népei.

Ira: HORVÁTH ZOLTÁN.

A Kaukázusban nagyon sokféle nép lakik, mert arra költöztek át Európába. Van ott Madzsar nevű falu és Zichy-föld is, őseink arra is járhattak valaha.

Kis-Ázsiát jórészt az ozmán-török lakja, a kik mongol fajrokonainkhoz tartoznak, vallásuk az uralkodó mohamedán vallás, a melynek bölesője Arábiában Mekka vidékén van, de Arábia és Szíria, Palesztina, Mesopotamia lakóit már a szemita népesaladba sorozzák. Itt volt Ninive és Babylon régi világbirodalma, itt az egy Isten tiszta hite Izraelben s innen áradt ki Mohamed vallása világhódító hadvezérek kardja élen.

Afrika északi részét egészen Szudánig a hanita néptörzsek lakják, imitt-amott arabal erősen tarkítva, mert a mohamedán hódítók erre vetették legelőször a szemüket s itt pusztították el a régi keresztény műveltség emlékeit, az ő rablógazdálkodásuk nyomán most jobbra koldus népek tanyáznak a pusztaságokon. Ott él Egyiptomban a kopt, Abesszíniában az abesszíniai ősidőktől megőrizve keresztény hitét, a melybe azonban más vallások szokásai is vegyültek; Alger, Tunisz pusztán él a kabyli, berber nomád, a Zahara sivatag oázisain, meg a tvareg és tibbu télvad népség. Mindezt a népet az Atlanti óceánról atlantidák neve alatt is szokták összefoglalni.

Szudántól kezdve él a legsötétebb bőrű népfaj, az afrikai néger, a mely azonban korántsem egyféle, hanem nagyon is változatos törzsekre oszlik. A szudáni elég szabályos arcu és értelmesebb is, mint a déli fekete ember, beszéltem már szenegambiai néger pappal, a ki semmiben sem maradt hátra a mi tudományos ismer-

testületet, hogy a járványkórház tulajdonképp csakis cholera-betegek befogadására szolgál, mert másféle ragályos betegségben szenvedők a kórházban nyerne helyezést. A polgármester pedig azt a felvilágosítást adta, hogy esetleges cholera-járvány idején a gyermek-játszóter úgy sem vehető igénybe, mert csoportosulás ilyenkor tiltva van. A közgyűlés az eredeti határozat fenntartását fogja kérelmezni.

A városok folyó évi május hó 21-22-én Budapesten tartandó kongresszusán városunk közönségének is képviseltetnie kell magát, annyival inkább, mert nyilatkozni kell majd az országos egyesületbe való belépés iránt is. A közgyűlés a tanács javaslata alapján dr. Kovács László polgármestert és Tóth Béla városi mérnököt küldte ki a kongresszusra.

Az 1910-ik évi esküdték lajstromának összeállításával a közgyűlés a polgármester elnöke alatt Szomolnok Antal és Jacsó Pál képviselőkkel álló bizottságot küldte ki!

A méhes-pusztai állami bérletbe adása még mindig nem nyert végleges megerősítést, s a megállapított 3083 kor. 43 fill. negyedévi bérösszeg nem lett befizetve. Miután a város pénztára az összeg hiányát erősen érzi, a „Három Rózsá” épület eladási árából kell az összeget fedezni addig, míg aztán a bérlet árából megtérül. A közgyűlés jóváhagyta és elfogadta a tanács javaslatát.

A vendéglőkről szóló szabályrendelet módosítása a napirendről levétetett, mert a főgimn. megkeresése folytán újabb pótlásokra van szükség.

A városi számadások vizsgálatára a közgyűlés: Zachar Gusztáv, Soós Ferenc és Szomolnok Antal képviselőkkel álló bizottságot küldte ki.

A gyámpénztár és városi adóhivatal s a házipénztár f. évi első negyedében megtejtett vizsgálatról szóló polgármesteri jelentés, — mely szerint minden rendben találtatott — tudomásul szolgált.

A közgyűlés özv. Bodon Gyulánának a rendes havi segélyt megszavazta, több illetőségi kérelmet pedig a tanács javaslata alapján elutasított. Pásztor Pálnak fizetés előlegre vonatkozó kérelmét a képviselőtestület teljesítette.

A közgyűlés elhatározta ezután, hogy Borbély Ferenczről a Szügyi Zsigmondtól a város által megvásárolt telek melletti fekvő külsőséget: 10697 □-al terület, élet 2 kor. 50 fillérével, tehát összesen 26444 kor. 50 fillérért megveszi a város úgy, hogy a terület 1913. január 1-től megy a város használatába, de ha előbb forogna tenn az átvétel szüksége, úgy köteles a volt tulajdonos azt átadni.

Jellinek Bertalan és Braun Gyula azon kérelmét, hogy a Széchenyi-kerti fürdő bérletéből a mostoha viszonyok miatt 50%-ot engedjen a város, a közgyűlés nem találta teljesíthetőnek. Ez ügyvel kapcsolatban tárgyalatott a fürdő megjavításának kérdése is. Dr. Cziner Miksa felszólalása után elhatározták, hogy egyelőre két majolika-kádat állítanak be 220-220 korona költséggel.

A felső malom újonépítésének kérdése élénk érdeklődés mellett tárgyalatott. A malom ugyanis rosz, a bérlők tele vannak már évek óta panaszszal, s a tartályok helyzet a jelenlegi bérlőt is arra indította, hogy itthagya a malmot.

A város megkísérelte, nem lehetne-e tatarozás útján legalább némileg használhatóvá tenni a szerkezetet és az épületet, de a bérlő állítása szerint legelőszobban 11000 koronáért lehetne ezt keresztül vinni. Tóth Béla városi mérnök terve szerint egy új, modern malom-épület és javszerelés 33000 koronába kerül. A tanács tehát azt javasolta, hogy ha 40000 koronába kerül is, újat építsünk, előbb azonban szakértők véleményét hallgassuk meg. Sütő István az építés ellen foglalt állást, a képviselőtestület azonban Lukács Géza, Széman Endre és a polgármester felszólalása után névszerinti szavazással, 25 szavazattal egy szavazat ellenében az építést határozatilag kimondotta.

A rimatamástali iskola ügyében azt határozta a képviselőtestület, hogy megfellebbezi a község képviselőtestületének azon határozatát, mellyel az iskola felépítését megtagadta. Rimatamástala ugyanis bár ott 124 tanköteles gyermek van, kiknek érdemes is, szükséges is volna építeni iskolát, nem kíván kevesebbet, mint azt, hogy a közoktatási kormány az összes dologi kiadásokat is vállalja el a kintestár terhére, s ezt kérelmezi a miniszteriumnál, máskülönben nem hajlandó építeni. A fellebbezés kimondása után a közgyűlés véget ért.

Hirdetmény.

389. sz. — Tudomására hozom a város lótarló közönségének, hogy a szokásos évi katonai lóosztályozás az idén **április hó 29-én csütörtökön reggel 1/2 9 órakor** az országos vásártéren a lovak részére kijelölt helyen lesz megtartva, melyen a lótulajdonosok összes lovaikkal pontosan megjelenni tartoznak.

Ezzel a leghatározottabban figyelmeztetem nevezettek, hogy a jelzett helyen és időben meg nem jelenők az 1873. évi XX. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott min. rendelet 7. §. f. pontjának 4-ik bekezdése alapján 30 koronáig terjedhető bírsággal tognak sújtani. Rimaszombat, 1909. április 20.

Dr. Kovács, polgármester.

Meghívó.

A Gömör- és Kishontvármegyei ált. tanító-egylet rimaszombati járásköre a folyó évi rendes gyűlését május hó 3-án, délelőtt 10 órakor a rimaszombati állami leányiskolában tartja meg, melyre a nevezett járáskör t. tagjait s a tanúgy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívom.

A gyűlés tárgyai:

1. Elnöki előterjesztések.
2. A járásköri tagok névjegyzékének kiigazítása.
3. „A vidéki tanítói internátusok szervezésének kérdése, különösen leányaink nevelésének szempontjából.” Előadja: *Helgyi Éde* ág. ev. tanító.
4. „Megfelel-e az egyházamban való tanítás a pädagógia követelményeinek és népünk gazdasági érdekeinek?” Előadja: *Plachta Albert* állami tanító.

5. „Mely népiparok volnának a leányoknál a népiskolában a kézügyesítés tanítása alkalmából megalapozandók, s az ismétlő iskolában tovább folytatandók, hogy később a nők számára életfentartási eszközül szolgáljanak?” Előadja: *Dr. Marikowsky István* áll. tanító.

6. Tagsági díjak s az „Étvös-alap” járulékaikak beszedése.

Jánosiban, 1909. évi április hó 22-én.

Beeske Bálint, járásköri elnök.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, vagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Egyházmegyei hírek. A roznói róm. kath. egyházba *Kenény* Dezső helyébe — ki harkácsi plébános lett — Várgedéről *Simon* Imrét és Várgedére *Harkács* Sántaláról *Láby* Ferenczet rendelte ki kápláni minőségben a főpásztor. Ezzel egyidejűleg áthelyezettek még a következő káplánok: *Hercegy* József Kisterennéről — Salgótarjába, *Mihály* József Salgótarjából — Losoncra, *Balog* János Losonczról — Tornára, *Szébenyi* József Tornáról — Putnokra és *Zeman* Odön Putnokról — Kisteremre.

Balneológiai kongresszus. Folyó hó 24-én vette kezdetét Budapesten az országos balneológiai kongresszus, melyen a eszi fürdő képviselőiben *Molnár* József, dr. *Kállós* J. fürdőorvos, *Pászár* Andor és dr. *Pászár* László orvosok vesznek részt.

Vizsgálat. A m. kir. állami munkásbiztosító hivatal megbízásából *Raichl* Károly miniszteri titkárbíró és *Mihályfi* Győző miniszteri számtanácsos f. hó 20-án több napra terjedő tuzetes és alapos vizsgálatot végeztek a kerületi munkásbiztosító pénztárnál. A kiküldött főtisztviselők az ügykezelés minden ágazatát megvizsgálták, s a jövőre nézve megfelelő utasításokkal látták el a hivatalt. A gondosan, kiváló jártassággal és szaktudással megtejtett vizsgálat 20-ától 24-ig tartott.

Orvos kongresszus. A folyó évi augusztus végétől szeptember 4-ikéig Budapesten tartó XVI. nemzetközi orvoskongresszusra az előkészületek nagyban folynak, s a vidékről is sokan készülnek. A végrehajtó bizottságba vármegyéinkből dr. *Meskó* Miklós vármegyei tisztifőorvost is beválasztották.

Távozó tiszt. A helybeli ménteleposztálytól az ideiglenesen áthelyezett *Skaff* Dezső hadnagy május hó 1-én visszatér a matmári ménteleposztályhoz, s az itteni osztályhoz visszajön *Kiss* Odön hadnagy, ki lovagló iskolába volt beosztva.

Eljegyzés. *Wald* Ernő a helybeli ménteleposztály derék számvevő őrmestere ma 25-én tartja eljegyzését *Szöllőssy* Juliskával, özv. *Szöllőssy* Istvánné születő leányával.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Karpinszky* Gyula roznói járásbírói irnokot eddigi alkalmazatása helyén irodatisztte nevezte ki.

Jegyzői gyűlés. A vármegyei községi és körjegyzők egylete folyó hó 20-án szűkebb körű gyűlést tartott a vármegyei székház kisebb termében. A gyűlés tárgya az volt, hogy a *Herce*, *Borsod* és *Gömöri* jegyzői egyletek által *Egerben* fenntartott tápintézet igazgatósága és a községi és körjegyzők, az alapszabályok értelmében szokásos közgyűlésüket ez évben vármegyének területén és városunk falai között tartásuk meg. A 14 számban megjelent egyleti tagok *Bornemisza* László alispánt kérték fel az elnökségre, ki engedve a megisztelő telkérésnek, a gyűlést szép szavakkal nyitotta meg. — Hivatkozva azonban szomorú és súlyos családi körülményeire, a további vezetést dr. *Fornáth* Gyula vármegyei tb. főjegyzőnek adta át. A gyűlésen megjelent a tápintézet ügyvezető-igazgatója, a fiatal, hatalmas alkotó erő: *Jászbérenyi* Miklós hevesmegyei mezőtárkányi nagyközségi főjegyző és az országos egyletnek főjegyzője, ki a gyűlésen az előadói tisztet töltötte be. Előterjesztette, hogy a tápintézet (internátus) három évi fennállása óta már is a legáldásosabb missziót teljesíti, a községi és körjegyzők gyermekeinek és árváinak nevelése érdekében s egyuttal kéri a gyűlést, hogy az ideai nagyközségi határidejének kitűzése és módzatáinak megállapítása érdekében határozzanak. A nagy figyelemmel hallgatott előterjesztést jegyzőink csak a legnagyobb örömmel vették tudomásul és a gyűlés határidejéül folyó évi június hó 20-ik napját tűzték ki, mely gyűlésen a másik két érdekelt vármegye alispánja is meg fog jenni. Tervbe vétetett az is, hogy a három vármegyei jegyzők úgy, mint Hevesben és Borsodban ez alkalommal a múlt években, itt is egy nagyobb szabású mulatságot rendeznek az internátus javára. Sajnos azonban, hogy e terv a mi jegyzőink idegenkedése folytán nem ment keresztül. Hivatkoztak arra, hogy sem vármegyéinkben, sem pedig különösen meg városunkban nem olyan kedvezők a társadalmi viszonyok, hogy a jegyzői egyletet annyira értékeljük és becsüljük, miszerint annak mulatsága megfelelő kedvező eredménnyel végződhetne. Nem örömmel regisztráljuk e felfogást, de annak, ismervé viszonyainkat, helyt kellett adni már csak azért is, hogy milyen a vélemény idegenben is a mi társadalmi viszonyainkról. A nagyszabású mulatság tehát, a melyen Eger intelligenciája a multban is részt vett és 400 koronát eredményezett tiszta jövedelemben, nem nálunk, de Hevesmegye Füzesabony községében lesz megtartva. Egy érdekes dologról azonban ez ügyvel kapcsolatban és e helyen beszámolunk: ugyanis a gyűlés befejezése után az ügyvezető-igazgató mindenkinégy kis skatula gyutát nyújtott át, melyen ez a felírás áll: „Községi és körjegyzők árcaháza gyűjtője.” Az átnyújtás tényével pedig felvilágosította a jelenvoltakat, hogy e gyűjtő a beszterezbenyvi gyufagyárban készül s a gyár minden évben 5% ad az árcaház javára, a mely összeg azonban 800 koronánál kevesebb nem lehet. S kijelentette azt is, hogy a hevesmegyei jegyzők már csak ott vásárolnak és abban a vendéglőben szállnak meg, hol e

gyutát árusítják és bevezették. Példa tehát ez arra, hogy miképen lehet a jótékonyág gyakorlásával kapcsolatban a magyar honi ipart fejleszteni. A gyűlés után a társaság a „Tompá” szállodában gyűlt össze egy jó izletes ebédre, melyen már *Lukács* Géza főjegyző is, ki a gyűlésen elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg, részt vett. Az ebéd elején idb. *Falföldy* Ottmár, jegyzői egyletünk derék elnöke egy gyönyörű virágcsokrot nyújtott át szép szavak kíséretében *Jászbérenyi* Miklósnak azzal, hogy azt vigye el Gömörből emlékül kedves nejének. *Jászbérenyi* könyes szemekkel, meghatva mondot: szív-ből fakadó szép szavakban köszönetet a figyelemért és poharát emelte *Lukács* Géza főjegyző, mint a jegyzők igaz barátjának egészségére. Erre *Lukács* Géza főjegyző emelkedett szólásra és méltatva *Jászbérenyi* érdemeit, az ő egészségére és az egylet felvirágzására emelte poharát. E helyen figyelmébe ajánljuk jegyzőinknek, hogy a gyűlés megtartása alkalmából idegen kartársaiknak mutassák be a vármegye nevezetességeit.

Bojkottált ügyvéd. Ismeretes a közönség előtt, hogy hazafiatal viselkedése és eljárása miatt dr. *Bazovszky* losoncai ügyvédet bojkottálták. Hogy mily mérveket öltött már a Bazovszky-ellenes mozgalom Losoncz város hazafias közönsége részéről, ennek igazolására idézzük a „Losonci Ujság” ide vonatkozó közleményét: „Losoncz város hazafias közönsége, mint más-
kor is, ezuttal is megtette kötelességét. A bojkott ívet a város minden jó érzésű s valamire való polgára már aláírta; pár nap múlva befejeződnek az aláírások s a losoncai hazaáruló elveszi méltó büntetését. A bojkottal kapcsolatban többen nyilatkoztak ennek sikertelenségéről. Megnyugtathatjuk a kételkedőket, hogy Losonczon egy magyar ember sincs, a ki már tisztán ne látná *Bazovszky* bojkottálásának a jogosultságát és nincsen senki, a ki a *Bazovszky* pártjára állva, a magyar állameszme és a magyarság ellen intézett gyalázatos támadást a legerélyesebben vissza utasítva, ne csatlakozott volna a bojkott mozgalomhoz. A közönség tájékoztatása végett jövő számunkban már ismertetni fogjuk azon megtévelyedett emberek neveit, a kik a bojkott mozgalomhoz való csatlakozásukat megtagadva, a magyar haza ellenségeivel való czimborakodás undok bűnébe estek. Ezekkel szemben majd fogja tudni Losoncz városa is a kötelességét”. *Bazovszky* egykor főgimnáziumunk növendéke volt s mint emlékeznek reá, már akkor is hazafiatal viselkedést tanusított.

Mulatság. A helybeli róm. kath. olvasó egylet május hó 2-án saját helyiségében nyári táncmulatságot rendez.

Közegészségügyi körök beosztása. A vármegyei törvényhatósági gyűlés elfogadta dr. *Meskó* Miklós vármegyei tisztifőorvos véleményes jelentését és megállapította a körök új beosztását, azok jóváhagyását várja a vármegye a belügyminiszteriumtól. A határozat szerint Alsó- és Felsőhagony, Szentsimon gömörmegyei, Domaháza, Kissikátor, Bolyok és Dicsősd borsodmegyei községek csoportosításával új közegészségi kör engedélyezése kérelmeztek. Béna, Csomatelke, Gömörvidék és Sörg a terv szerint a nógrádi *füléki* körhöz esatoltatnák, viszont Czered, Hidegkút, Obást, Pogony és Veeseklő nógrádi községek az *ajnáskői* körbe esatoltatnának. Sajóvelezd (Borsodm.) a putnoki, Uraj az ózdi körbe osztatnák be. Dénes, Henczlófalva, Nyilas és Vernár községek Szepesmegyébe, Imrefalva, Iglóhollópaták, Istvánfalva és Sztraczena szepesmegyei községek viszont a dobsinai egészségügyi körbe osztatnának be, a zólyom-megyei Szikla község ellátása ezután is a rimakökövai körörvosra bízatik.

Meglőtt leány. Klenőczon mult héten 15-én nagy lakadalom volt, s a vidéken még mindig szokásos lövöldözések sem maradtak el. — Egy fiatal legény: *Gyuliczky* János, ki vőfélyként szerepelt, forgópisztolyával oly ügyetlenül bánt, hogy az előtte levő korszorú leányt: a 19 éves *Sztruhár* Mária-t meglötte jobb karján. A golyó súlyosan megsebezte a leányt, kit a kórházba szállítottak, hol most gondozás alatt áll.

Pánszláv apostol. Ratkó vidékéről kaptuk a hírt, hogy egy Liptóbol Fillerre telepedett *Viczán* János nevű cipész Ratkószuhán a magyar faj ellen izgatótt. *Madarassy* Iván j. b. főszolgabíró azonban, kinek bejelentették az esetet, rögtön megindította nevezett ellen az eljárást, vagyis a véres száju apostolt rögtön átadta a kir. ügyészségnek s egyidejűleg iparügyi kihágási eljárást is vett ellene folyamatba. Már is látszik tehát, hogy mily nagy szükség volt a főszolgabírói hivatalra és egy igazságos, de erélyes főszolgabíróra.

A bakti-pusztai jövője. Ismeretes a közönség előtt, hogy *Samarjay* Jánostól a bakti pusztát Hevesvármegyéből ide telepedett 32 tősgyökeres ref. család megvásárolta és már a mult ősztől műveli is. Az előnyös árban megvásárolt nagy kiterjedésű birtok vételárát azonban a derék, szorgalmas földművesek nem voltak képesek előteremteni. Most azonban arról értesülünk, hogy *Samarjay* János és *Bernáth* István országgyűlési képviselők karöltve ottan egy gazdasági hitel-szövetkezetet alapítottak s így megadták a lehetőséget arra, hogy ez uton a vétel hátralévő részére az országos hitelszövetkezet részéről 50 éves törlesztéses kölcsönt nyerjenek, illetve hitelképsé tétették. A szövetkezetnél, mint értesülünk, mások is vásárolhatnak részvényeket. Az új telepesek, csak hálával fogadhatják *Samarjay* és *Bernáth* atyai gondoskodását, mi pedig melegen üdvözljük őket, mert e ténykedésükkel már megvetették az alapját egy ottan kialakuló magyar községnek.

Elhalasztott közgyűlés. Rimaszombat és vidéke fogyasztási szövetkezte évi közgyűlése mult vasárnap nem volt megtartható a megjelentek kevés száma miatt. A közgyűlést május hó 2-án délelőtt tartják a városházán, s most már az tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes lesz.

Pályázat. A nagyrőcei kir. járásbírósnál kinevezés folytán megüresedett jegyzői állásra a királyi igazságügyminiszternek folyó hó 15-én 3906. szám alatt kelt rendelete alapján a rimaszombati törvényszék elnöke pályázatot hirdet. Felhívja mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, képzettségüket, nyelvismereteiket és hadkötelezettségi viszonyaikat feltüntető okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt szabályszerűen bélyegzett kérvényeiket ezen hirdetmény-

nek a hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számított két hét alatt hozzá a bírói ügyviteli szabályok 5. §-ában előírt módon annál inkább nyújtják be, mert az elkészen vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár április hó 28-án (szerdán) délután fél 6 órakor igazgatósági gyűlést tart.

Bücsü. Azon jóbarátainknak és ismerőseimnek, kik hosszú rimaszombati tartózkodásom idején családom iránt és velem szemben jóindulatot tanúsítottak, s kiktől személyesen nem vehettem búcsút, ezúton mondok meglehetősen „Isten hozzád”-ot azzal a kéréssel, hogy családomat és engem becses jó emlékekben megtartani sziveskedjenek. — Mármározziget, 1909. április hó 23-án.

Joós Elek, m. kir. pénzügyőri felügyelő.

Széchenyi-kert megnyitása. A Széchenyi-kerti fürdő- és vendéglőbérlet május hó 2-án (vasárnap) tartja szokásos nyári megnyitóját. Egy látszik szép idő lesz és ez kedvezni fog az ügyes és figyelmes bérletnek. Valószínűleg a kaszinói nyári vendégek is kiteszik már ekkor szállásukat a nyári kaszinóba. A vendéglősnek egy leleményes tervéről is értesülünk: nevezetesen állandó társas kocsijáratot óhajtat berendezni, a kerttől a vasúti indóházig és vissza s esekély díj mellett. E szerencsés gondolat kedvezni fog azoknak is, kik az esteli órákban máskülönböző előzőnek ottan, de a vaksötétség folytán, mely a kertben uralog, kénytelenek még naplemente előtt bejönni. Ha e kocsijárat tényleg létesül, akkor sem a sötétség, sem pedig a rossz idő nem fogja e kellemes helyről a vendégeket hazakergetni. Hát az is csak nálunk esik meg, hogy a villanyvilágítási telep tőzveszélyességében, a város egyedüli berkes ligetében nincs világosság. Mert hogy a Koháry-utcában, hol a vármegyének egyik főtisztviselője, továbbá több nagyobb állású hivatalnok lakik, nem világítanak, azt már megszoktuk, de hogy a városkertből, a sötétben teherlő országút legyen a lámpás, az még Rimaszombatban is nagyon feltűnő. Díszre kerüljön említenie azonban, már észleltük, hogy a kert növényzetet és sátozatokat mégis csak kapa és ásó alá vették s meglátszik a kertész munkája.

A májusi menetrendhez. A május 1-én életbelépő menetrend szerint: *A fűzesabony-eger-putnoki vonalon:* Királdról reggel 7 óra 6 perczkor Putnokra és Putnokról d. u. 12 óra 30 perczkor vissza Királdra egy-egy tehervonat személyszállítással fog indulni, mely Putnokon esatlakozni fog Miskolcra és Bányára felé, illetve felől. — *A Miskolc-füleki vonalon:* Fülektől Bányáig egy tehervonat fog naponta személyszállítással közlekedni, mely Fülekről éjjel 12 óra 33 perczkor indul és Bányáig éjjel 3 óra 44 perczkor érkezik. — Feledtől Balogfalára és vissza a múlt évben közlekedett személyszállító tehervonat június 1-től szept. 15-ig az idén is személyszállítással fog közlekedni.

Kamarai ülés. A miskolci keresk. és iparkamara a legközelebbi esütörtökön (ápril 29.) gyűlést tart.

Tennisz-gyűlés. A rimaszombati lawn-tennisz egyesület május hó 25-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja rendes gyűlést a kaszinó helyiségében, melyre az egyesület tagjai ez uton is meghívottak.

Rendezik a Tompa-teret. Mégis csak hálás a városi magistrátus, a nagy költő: *Tompa Mihály* emléke iránt, mert napok óta lázasan folyik az ács- és kertész munka a Tompa-téren. Ásnak, kapálnak, ültetnek és kerítnek. Tudjuk, hogy a városnak a tér rendezéséről évről-évre sok költségre kerül, annál inkább díszre kell tehát az ottan folytatott munkáról megemlékeznünk. Egyet azonban nem tudunk még rimaszombati észszel sem megérteni, hogy miért kellett a posta előtti szép teret — hová a jövőbe néző egyének egyik országos hírű szülöttünknek szobrát szánták — egy uttal tengelyében keresztül vágni, csak azért, hogy a postakocsi azon bedöcögjön, mikor arra más alkalmasabb hely is kínálkozott volna. Erre a kérdésre majd felelnek azok, kik az eszme megvalósulásakor azt ismét felfogják szedetni.

400.000 nyereség az utcán. A napokban gyönyörű ékszerkollekcziók lesznek kiállítva Budapesten és az ország minden részében. Az országos gyermekvédő liga viszi a nyilvánosság elé az általa rendezett sorsjáték nyereségtárgyait, számszerint 400.000 darabot, kivétel nélkül elsőrangú gyárakban készült arany- és ezüsttárgyakat, melyek valóssággal remekel az ötvösművészetnek, hogy a közönség előre láthassa: mi mindent nyerhet július elsején, amikor a Liga tombolajátékának a húzása lesz. A föltételek nem mindennapiak: 400.000 sorsjegy, 400.000 nyereség, szóval senki sem vásárol hiába Liga sorsjegyet. Segít az elhagyott gyermekek nyomorán, apasztja a züllésnek induló apróságok számát s emellett okvetlenül nyer valami szép dolgot, legalább arany- vagy ezüsttárgyat. Van persze sok nagyértékű nyereség tárgy is: 250 koronától föl egészen 20.000 koronáig. A szelvényes tombola-sorsjegyek minden nagyobb trafikban és banküzletben kaphatók, ezenkívül megrendelhetők a központi irodában, amely a Ferenciek-tere 4. szám alatt van.

Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság 1909. évi április hó 3-án tartotta évi rendes közgyűlést *Csekonics* Endre gróf elnöklésével. Az igazgatóság részéről az ügyeket *Ormódy* Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató adta elő. Az igazgatóság fölolvastott jelentéséből, valamint az előterjesztett záró- és mérlegszámlákból kitűnik, hogy a lefolyt 1908-iki ötvennegyedik üzletév eredménye volt a társaság működése óta a legnagyobb s üszesítésben a legkedvezőbb. Az évi 4.215.871 korona 25 fillér tiszta nyereségből az igazgatóság 1.500.000 kor. összeget javasolt a részvényesek osztalékául kifizetni, tehát minden egyes egész részvényre 500 korona osztalék esik, míg a nyereség többi része az alapszabályszerű levonások után a társaság tartalékainak és alapjainak további erősítésére szolgál. A társaság a tiszta nyereség nagy részét biztosítéki alapjainak és tartalékainak gyarapítására fordítja, minek következtében az elemi ágazat díjtartaléka 7.998.355 kor. 1 fillérről 8.382.972 korona 77 fillérré, a külön tartalék 3.797.739 korona 33 fillérről 4.298.341 kor. 85 fillérré emelkedik. Az életbiztosítási üzletágban ezuttal is ered-

ménydus működést fejtett ki a társaság, úgy, hogy a tulnyomó részben belsődon elért új szerzemény összege 84.775.513 korona 29 fillérré rug. Az életbiztosítási üzletállomány a halálozások és lejárt tőkék ezimén kifizetett összegek és a törlekés levonása után 418.736.383 korona 94 fillérről 446.300.763 korona 86 fillérré emelkedett. — Ezen biztosított összeg fedezésére a társaság 120.090.742 korona 51 fillér összeget képviselő díjtartalékkal rendelkezik az előző évi 111.471.258 korona 45 fillérről szemben. A társaság tartalékai, melyek 1907-ben 135.338.327 korona 58 fillér összeget képviseltek, 1908. december hónap 31-én 144.772.057 korona 13 fillérré emelkedtek s a következő értékekben vannak elhelyezve: Betétek takarékpénztáraknál és bankoknál 4.261.895 korona 95 fillér. Záloglevelek 98.830.317 kor. 48 fillér. Magyar járadék és államilag biztosított vasúti kötvények 13.142.686 korona 11 fillér. Olasz járadék és egyéb értékpapírok 4.159.089 korona 79 fillér. Tárcaiban lévő váltók 7.425.517 korona 82 fillér. Jelzálogkölesönök 275.478 korona 98 fillér. Életbiztosítási kötvényekre adott kölesönök 13.168.771 kor. A társaság házái 3.508.300 korona. Összesen 144.772.057 kor. 13 fillér. A társaság biztosítéki alapjai a múlt év végével 186.926.344 korona 63 fillér összegre rugnak. Az üzleti eredményhez méltó volt ezuttal is a társaságnak a közönség által tanúsított áldozatkészsége. A számos jótékony és hazafias czélú adomány közül 10.000 lírát juttatott az olasz kormányhoz a szicíliai és kalábriai földrendés által sujtott szerencsétlenek javára. Ezuttal adták ki első ízben a társaság különleges nagy adományát 500.000 korona tőkeösszegegel tavaly megalkotott felszázados alapítványának kamatait. E 20.000 korona összegű nagy adományt a kormányzó testület együttesen a közgyűlésen szintén felolvasott külön megokolással az évben a magyarországi Vöröskereszt-egyesületnek javasolja kiadni, az egyesület mozgóraktár, vagyis a mozgósítás esetére készletben tartandó felszerelése czéljaira. A közgyűlés az összes számadásokat s az igazgatóság, illetőleg az egész kormányzó-testület valamennyi javaslatát egyhangulag elfogadta s az 1908-iki üzletévre vonatkozó fölmentvényt minden irányban megadta. Az egész részvényenként 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénztára s a főügynökségek április 5-én megkezdték.

Támogassuk a Kossuth-muzeumot. 1848-ra örökké visszaemlékeznek a magyar. Nagy idők voltak azok és nagy emberek a megteremtői. Áhítattal, kegyelettel kell tekintenünk mindenre, a mi arra az időre emlékeztet. Meg kell becsülnünk a nemzeti küzdelmünk-ből ránk maradt emléktárgyakat, melyek egy szebb jövő kivívására serkentenek bennünket. És mi még sem adjuk meg ezen emléktárgyak leggazdagabb tárházának, a Kossuth-muzeumnak azt, a mi magasztos hivatásánál tozva megilletné. Hivatalos köreink nem teszik meg kötelességüket. A multban Bánffy, Széll, Tisza, sőt a Fejérváry-kormány is támogatta a Kossuth-muzeumot, csak a mai nemzeti kormány nem tesz érdekében semmit. Ezért fordulunk a hazafias magyar társadalomhoz, a melybe egyedüli reményünket helyezzük, hogy a muzeum kiadványainak vásárlásával mentse meg a Kossuth-muzeumot, 10 korona ellenében megküldjük Hock János Rákóczi-című díszművét, melyből 20 koronás szalon kiadás is van. 100—150 koronáért megküldjük a „Kossuth Lajos azt izente” című hatalmas képet, mely 170 cm. szélességű és 130 cm. magasságúval a legnagyobb színes olajnyomat a kontinensen. A 100 koronás kép egyszerű keretű, a 150 koronás arasznyi széles díszes arany keretben van. Tárgya lényeges, kivitele ehhez méltó. Ezeket a kiadványokat rendeljék meg és a Kossuth-muzeum: legértékesebb nemzeti gyűjteményünk meg lesz mentve, mely Budapest, VIII. ker., Népszínház-utca 23. szám alatt van.

Szerkesztői üzenet.

Ratkó vidék. Nagyon köszönjük szives értesítését. Ezzel nekünk is, de különösen a közönségnek tesz nagy szolgálatot, mert mi csak veit értesülések alapján számolhatunk be minderről pontosan és tájékozottan olvasóinkat. Jövőre is kérjük becses értesítéseit.

Hírdetőknek. Több hírdetést, a mely nem fért be, de nem késett el, jövő számunkban hozzuk.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Vonatkozással a „Gömör-Kishont”-ban a mult hóban közölt, reám vonatkozó nyilatkozatra, szives tudomására hozom Rimaszombati város közönségének, hogy a helybeli kir. járásbíró-ágnak f. hó 14-én hozott ítéletét a helybeli kir. törvényszék f. hó 20-án megsemmisítette: így tehát a kéményseprői munkák teljesítésével Rimaszombati város területén továbbra is én vagyok jogosult.

Rimaszombati, 1909. április 21-én. *Plessinger Géza.*

Új óra- és ékszerüzlet megnyitása! RIMASZOMBATBAN.

Van szerencsém a t. vevő közönség szives tudomására hozni, hogy a „Tigerman és Enyedi” órák és ékszerész társaság czégből április hó 1-én kiléptem s külön, saját neven alatt folyó hó 24-től a „Hungária” szálló épületében a **Deák Ferencz- és Róza-utca** sarkán új

ÓRA- és ÉKSZERÜZLETET

nyitottam. — Raktáron tartok: **órák, ékszer, ékkövek és dísz-tárgyakból** a legújabb és legizlésebb kivitelben a következőket: Férfi- és női aranyláncok, esüzlők, kővesgyűrűk, fülfüggők, kar-kötők, nyakékek stb. stb. — Mindennemű ezüst ékszer és dísz-tárgyak.

Tömör arany karikagyűrűk állandóan dus választékban, a melyeknek vérese kívánatra alonnan eszközöltetnek. A legjobb minőségű **inga-órák harang (gong) ütessel.**

Zseborák: arany, ezüst, acél és valódi nátkelből, minden darab pontosan szabályozva jótállás mellett.

Különlegességek arany- és ezüst órákban: Omega, Schaffhausen s lapos gavallér órák állandóan a legjutányosabb árban kaphatók. — Órák- és ékszerész javítását pontosan és szakszerűen eszközölöm. — **Vésések mindennemű dísz-tárgy és ékszerre a legszebb kivitelben, monogrammok, nemesi címerek minta vagy rajz szerint saját műhelyemben s kívánatra azonnal elkészíttetnek.**

Mindennemű kerékpár alkatrészek raktáron. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan intézettek el.

A T. vevő közönség szives pártfogását előre is kérve, amennyiben esetleges szükségleteinek beszerzésével várakozni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel

Özv. Enyedi Miksané.

*E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgy-közönséget, hogy április hó 22-én

női kalapüzletemet

tetemesen kibővítve a Kossuth Lajos-utca 14. sz. alatti Hollósy-féle házba helyezem el.

Szíves pártfogást kérve vagyok Rimaszombati, 1909. április 16.

2—*) Kiváló tisztelettel

Özv. HRECSKA LÁSZLÓNÉ.

Eladó ház.

Forgách-utcában — a csendőr laktanya mellett — újon épült, kényelemmel berendezett ház szabad kézből eladó. — Venni szándékozók forduljanak felvilágosításért: **ift. Gaskó János** tulajdonoshoz.

Ballás nővérek

Rimaszombati **Kmetty-utca 21. sz. alatt**

női- és gyermek-kalapok díszítését, átalakítását gyorsan és pontosan eszközlik.

Kalap- és női szabósághoz **tanuló-leányok** felvétetnek.

Festőde áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **kelmefestő és vegytisztító intézetemet** folyó év május hó 1-től ideiglenesen **Tompa-ter** Heinrich-féle kertészet helyiségébe helyezem át.

Mint eddig, úgy ezután is elvállalok minden e szakmába vágó munkát: **festést és tisztítást.** — a legkényesebb igényeknek megfelelően — pontos elkészítésre.

A n. é. közönség becses pártfogását továbbra is kérve, vagyok

Rimaszombati, 1909. április hó.

Kiváló tisztelettel:

FINKEY ÖDÖN,

kelmefestő és vegytisztító.

1—4

Meghívás.

„Rimaszombati és Vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet”-nek igazgatósága f. 1909 év április 18-ának d. e. 11 órájára évi közgyűlést híván össze, s mivel azon 50 tag meg nem jelent, megtartható nem volt. Emlékeztetve az alapszabályok 25. §. utolsó bekezdése értelmében 15 napra rá **május hó 2-ának délelőtt 11 órájára** a város tanácstermében újabb

rendes évi közgyűlést

hív össze s arra egy a rendes tagokat, mint a Hangya igazgatóságát ugyanazon §. értelmében tisztelettel meghívja, azon megjelvezéssel, hogy az — tekintet nélkül a jelenlevők számára — határozatképes lesz.

Napirend:

1. Mult évi üzlet eredményéről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netaláni indítványok.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet üzlethelyiségében kifüggesztetett s mindenki által megtekinthető.

Rimaszombati 1909 évi április hó 18-án.

Az igazgatóság.

Az idény beálltával tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy Putnokon már 13 év óta fennálló és a legjobb hírnek örvendő

szobafestő-, mázólo- és czimfestő-üzletemet

a kor igényeinek teljesen megfelelően — a legújabb divat szerinti mintákkal felszerelve — tetemesen megnagyobbítottam.

Midőn erről a n. é. közönséget értesíteni szerencsém van, tisztelettel kérem, sziveskedjenek adandó alkalommal szolgáltatást igénybe venni. — Ajánlkozom **szobák, templomok kifestésére, mázólo munkára és cimtáblák festésére**, biztosítom munkám szolid és művészi kiviteléről, valamint mérsékelt árainról.

Ugyanezen alkalommal tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy nálam bármilyen alak és nagyságban mindenféle **vásznon-, fa- és nádból készült ablakredőnyök** is megrendelhetők.

Nagyérdemű közönség pártfogását kérve, maradtam mély tisztelettel

PAPUCSÁK MÁRTON.

3—3. szobafestő és mázólo Putnokon.

Egy TANULÓ azonnal felfogadtatik.

Ablakredőnyök.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint Budapest székesfőváros egyik legnagyobb és legkiválóbb

ablakredőny-gyárának

képviselőt vettem át és kérem esetleges szükségleteiket — annak gyártmányából, nevezetesen: **saluziák, önműködő vászon-redőnyök, valamint faszövött nádredőnyökből** — nálam beszerezni.

A gyártmányok kitérő volta, szép kivitele és olcsó ára a legemlékezőbb menő igényeket is kielégítendik.

Költségvetéssel és szakmabeli felvilágosítással kívántra ingyen és bérmentve szolgállok.

Nagybecsű rendelések legjobb kiviteléről a n. é. közönséget biztositom a szak feladatát tisztelettel kérve

vagyok kész szolgálattal:

Zavadszky Ede,

Rimaszombat.

Arverési hirdetmény.

A rimaszombati takarékpénztárnál az ez évi **április hó 1-éig** nem rendezett zálogtárgyakra az arverés **május hó 6-án** d. u. 2 órakor fog megtartatni, melyre a venni szándékozók ezennel meghívattak. Meghosszabbítások május hó 4-éig fogadtatnak el, azontul csak kiváltással rende hetők az előlegek.

Rimaszombat, 1909. április hó 23.

Rimaszombati Takarékpénztár.

Hirdetmény.

56. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. II. 116 7. számú végzése következtében **dr. Weinberger Rezső** ügyvéd által képviselt **Pribilincez György** javára 205 korona s járuléka erejéig 1909. évi január hó 10-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő

ingóságok, u. m.: lovak és szikvizgyártó-gép nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1908. évi V. 813 2. számú végzése folytán 205 korona tőkekövetelés, ennek 1906. évi június hó 10-ik napjától járó 5%-os kamatai, 1/2%-os váltótűj és eddig összesen 100 korona 91 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban, a városházánál leendő megtartására **1909. évi április hó 26-ik napjának** délelőtt 9 órája határidőül kitézetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsíron adól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszombat, 1909. április hó 15-én.

Gasko, kir. bir. végrehajtó.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t. cz. alapján alakult Országos Központi Hitelközvetkezők kötelekbe tartozó **Rimaszombati Ipari Hitelközvetkezők**, mint az Országos Központi Hitelközvetkezők tagja, **1909. évi május hó 2-án** d. e. 11 órakor a „Polgári olvasókör” helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 40. §-a értelmében meghívattak.

Napirend: 1. Mult évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. — 2. Zárszámadások megvitatása és a felmentvény megadása. — 3. Mérleg megállapítása. — 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. — 5. A szövetkezők felszámolásának kimondása. — 6. A felszámoló bizottság 3 tagjának megválasztása. — 7. A felügyelő bizottság 3 tagjának választása. — 8. Netáni indítványok.

Alakuláskor volt a szövetkezőknek 125 tagja 208 üzletlétszállal; az év folyamán belépett 14 tag 20 üzletlétszállal, kilépett 35 tag 64 üzletlétszállal, tehát maradt az 1908. év végén 104 tag 164 üzletlétszállal.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezők helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Rimaszombat 1909. ápril. 14.

Az igazgatóság.

Bérbeadó éjjeli üzlet.

Rimaszombatban a Rákóczy-utczán a volt **Róth Lajos**-féle házban levő nyilvános éjjeli-üzlet bérbe kiadó. — Bérleti szándékozók a feltételek felül érkezhettek ugyanott a tulajdonos: **ösv. Széplaky Andornéval.**

Pályázat.

Nagyroczte r. t. város a kiesvölgyi telepen fekvő I emeletes épületet át- és egy földszintes épület felépítésére 29839 kor. 78 fill. előirányzott összeg erejéig ezennel pályázatot hirdet.

A pályázatok zárt és 10% bantpénzzel ellátott ajánlatok alakjában a nagyrocztei polgármesteri hivatalban megtekinthető tervrajz és költségelőirányzat alapján **1909. évi május hó 8-án** déli 12 óráig fentnevezett hivatalnál annál is inkább beadandók, mert a később beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Tervrajz költségelőirányzat s egyéb a pályázatra és építésre vonatkozó feltételek a polgármesteri hivatalban folyó hó 25-től naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyroczén, 1909. április 20.

Dr. Mihalik Dezső sk.,
polgármester.

ELADÓ.

JÓ KARBAN LÉVŐ
2 CSERÉP KÁLYHA
és egy 2 kerekű
KERTI FECSKENDŐ
jutányos áron eladó.
Rimaszombat, Ferenczy-utca 18.

első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK.		Ötvenyedik évi zárszámla 1908. január 1-től december 31-ig.		BEVÉTELEK.		
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.						
Kifizetett károk és költségek	10,859,032	—	6,153,793	52		
levonva viszontbiztosított károk és költségek	4,999,238	43	623,093	67	6,500,000	—
Függőben maradt károk tartaléka	623,093	67	1,179,309	29		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	32,154	26	123,133	78		
Postabélyeg	20,000	—	20,000	—		
Adóközfizetés céljára	1,511,009	09	1,511,009	09		
A tűzbiztosítási üzlet terhelő igazgatási költségek	4,641	81				
Bemutathatlan követelések leírása	—	—	—	—		
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	6,500,000	—	13,418,025	42		
II. Szállítványbiztosítás.						
Kifizetett károk és költségek	545,604	46	93,109	95		
levonva viszontbiztosított károk és költségek	452,194	51	97,852	63	100,000	—
Függőben maradt károk tartaléka	97,852	63	21,953	95		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	100,000	—	100,000	—		
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	—	—	—		
III. Jégbiztosítás.						
Kifizetett károk és költségek	2,540,052	40	1,022,099	48		
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1,517,952	92	4,342	64		
Függőben maradt károk tartaléka	983,100	48	220,438	94		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	42,080	19	42,080	19		
Bemutathatlan követelések leírása	—	—	—	—		
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.	533,248	08	533,248	08		
A következő évek díjtartaléka	302,972	77	302,972	77		
A következő évek díjtartaléka	—	—	—	—		
IV. Betörésbiztosítás.						
Kifizetett károk és költségek	35,221	65	19,529	89		
levonva viszontbiztosított károk és költségek	15,698	76	19,529	89		
Függőben maradt károk tartaléka	19,529	89	55,446	54		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	—	—	—	—		
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	280,000	—	280,000	—		
V. 1908. évi nyereszszám.						
A folyó évi üzletről lemaradt nyereséget	—	—	2,851,630	31		
			22,105,021	20		
			22,105,021	20		
VI. E. egyéb bevételek						
Szelvény-, akarcékpénztár-, váltó- és egyéb kamatok, valamint arólyam nyereség és leltár-pénzümek után			936,517	64		
Társasági házak tiszta jövedelme			137,343	47	1,673,801	11
			22,105,021	20		

VAGYON. Mérlegszámla 1908. december 31-én. TEHER.

	korona	fill.		korona	fill.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál	4,201,805	99	Részvényalapítók: teljesen befizetett 2000 egysz. részvény 1000 forint és teljesen befizetett 2000 fél részvény 1000 forint	6,000,000	—
3,284,000 kor. n. é. Magy. földhit. intéz. 4 1/2%-os korona záloglevél 1925-ig	3,284,000	—	Társasági tartozások	6,300,000	—
2,049,000 — — — — — Magy. leltárhit. és pénzügy. 4 1/2%-os záloglevél 1925-ig	2,049,000	—	Külön bevételek	3,285,000	37
1,740,000 — — — — — Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os záloglevél 1925-ig	1,740,000	—	Jégbiztos. és jégbiztos. díjtartalék	500,000	—
974,000 — — — — — Pesti magy. keresk. bank 4 1/2%-os közpénz kötv. 1925-ig	974,000	—	Tűzbiztos. díjtartalék közpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megterhelés nélkül	6,500,000	—
1,000,000 — — — — — Pesti magy. keresk. bank 4 1/2%-os közpénz kötv. 1925-ig	1,000,000	—	Szállítvány-bizt. díjtartalék közpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megterhelés nélkül	100,000	—
290,000 — — — — — Magyar jelzálog hitelbank 4 1/2%-os közpénz kötvény 1925-ig	290,000	—	Jégbiztos. közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	302,972	77
3,920,000 — — — — — Magyar általános takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél 1925-ig	3,920,000	—	Betörésbizt. közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megterhelés nélkül	280,000	—
244,000 — — — — — Aradi polgári takarékpénztár 5 1/2%-os záloglevél 1925-ig	244,000	—	Tűzbiztos. díjt. károk tartaléka	623,693	67
905,000 — — — — — Temesvári első takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél 1925-ig	905,000	—	Szállítvány-biztosítási díjt. károk tartaléka	97,852	63
1968 drb Magy. Francia biztosító részvénytársaság részvény 1000-ig	1,968,000	—	Jégbizt. díjt. károk tartaléka	4,342	64
901 drb Bécsi élet- és jégbiztosító intézeti részvény 1000-ig	901,000	—	Betörésbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
649 drb Bécsi biztosító társ. részvény 1000-ig	649,000	—	Szállítvány-biztosítási díjt. károk tartaléka	4,342	64
997 drb Hazai Általános biztosító r. társasági többségi részvény 1000-ig	997,000	—	Jégbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
A fenti értékpapírok sbb. után az év végéig esedékes kamatok	—	—	Betörésbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
Jégbiztos. és szolgák nyugdíjalapjának értékei:	1,995,000	—	Szállítvány-biztosítási díjt. károk tartaléka	4,342	64
Ezen értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	16,625	—	Jégbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
„Ormódi Ormody Amélie alapítvány” értékei:	49,335	—	Betörésbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
5,600 Kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 1925-ig	5,600	—	Szállítvány-biztosítási díjt. károk tartaléka	4,342	64
Az év végéig esedékes kamatok	379	50	Jégbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
Első magyar Általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, jeteiben a m. kir. Állampénztárban	71,804	83	Betörésbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
Lezártított és visszaszámított váltók	7,427,517	82	Szállítvány-biztosítási díjt. károk tartaléka	4,342	64
Társasági házak	1,000,000	—	Jégbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
Különféle adóok: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél	933,496	25	Betörésbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	393,018	29	Szállítvány-biztosítási díjt. károk tartaléka	4,342	64
Központi pénzkészlet	71,654	94	Jégbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89
	3,473,853	—	Betörésbizt. díjt. károk tartaléka	19,529	89

II. Értékbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.		Negyvenhatodik évi zárszámla 1908. január 1-től december 31-ig.		BEVÉTELEK.		
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Törlesztett kötvények díja	1,428,308	14				
Visszaváltott kötvényekért	2,009,309	04				
Hálószerzők után kifizetett kárososság	4,326,581	96				
Lejáró kiházasítási tőkékért	3,777,747	34				
Kiházasítási tőkékért	36,238	81				
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	791,441	30				
Evarakozásokért	270,548	74				
Visszabiztosított díjak	491,552	85				
Bejegyzésekért	714,201	03				
Posta- és postadíjak, nyomtatványok, úti- és egyéb költs.	882,509	58				
Tiszta díjtételek	1,254,436	80				
Adóok	307,536	48				
Csveti díjakért	41,406	96				
Szerzési és díjbehajtási költségek	207,961	87				
Bemutathatlan tartozások leírása	1,508,015	21				
Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 1925-ig	43,017	55				
Díjtartalék az év végén	8,000	—				
1908. évi nyereség			17,678,750	75		
			120,090,742	51		
			1,364,240	34		
			121,455,732	60		
VAGYON.						
Értékpapírok	100,702,355	kor. 40 fill. ugyanis:				
1,000,000 kor. n. é. magy. kir. 4%-os korona-járadék 91 kor. 15 fill.-el	1,000,000		1,604,513	45		
1,852,000 — — — — — magy. földhitelint. 3 1/2%-os záloglevél 83 kor. 50 fill.-el	1,852,000		7,011,495	—		
1,579,800 — — — — — magy. földhitelint. 4%-os tájéjav. és szolg. zálogl. 92 kor. 50 fill.-el	1,579,800		13,741,060	—		
10,000 — — — — — magy. földhitelint. 4 1/2%-os korona-zálogl. 32 kor. 50 fill.-el	10,000		14,427,040	—		
10,000 — — — — — Pesti magy. keresk. bank 4 1/2%-os közpénz kötv. 1925-ig	10,000		9,442,004	—		
6,973,100 — — — — — Kisbirt. orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 97 kor. 50 fill.-rel	6,973,100		10,789,935	—		
49,100 — — — — — magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 93 kor. 50 fill.-rel	49,100		6,519,848	50		
603,000 — — — — — magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 98 kor. 50 fill.-rel	603,000		458,578	—		
46,000 — — — — — egyesült pesti f. v. takarékp. 4%-os zálogl. 93 kor. 50 fill.-rel	46,000		5,612,244	—		
585,000 — — — — — egyesült pesti f. v. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 99 kor. 50 fill.-rel	585,000		401,			